

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)
Віденська консерваторія в м Будапешт, (Угорщина)

**III Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2021 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 12 від 22 квітня 2021 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2021 р.). – Мукачево: МДУ, 2021. – 233 с.

Відповідальний за випуск: Феєр О.В. – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами, відповідальна за наукову роботу кафедри.

Технічний редактор: Товт Т.Й. – к.е.н., доцент.

У збірнику тез за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту та управління економічними процесами Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, студентів, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

© Мукачівський державний університет, 2021
© Кафедра менеджменту та управління економічними процесами, 2021

- 2) ІВАН код картки;
- 3) Призначення платежу;
- 4) ПІБ отримувача;
- 5) Податковий номер.

Отже, можна зробити висновок, що під час карантинних умов в Україні було введено низку правок і доповнень, що дало змогу зареєстрованим працівникам бути впевненим у виплаті та нарахуванні заробітної плати під час пандемії, а як наслідок банально мати змогу купити продукти харчування.

Список використаних джерел:

1. Головачко В. М. Особливості нарахування та утримання із заробітної плати / В. М. Головачко, М. В. Житко // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – Мукачево: Карпатська вежа, 2016. – №20 (15). – С.327-335. – [Журнал проіндексовано] [Scopus] [РИНЦ].
2. Максименко Д. В. Тенденції зростання заробітної плати / В. М. Головачко, Д. В. Максименко, Т. М. Перевузок // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія "Економічні науки": наукове фахове видання. – Київ, 2017. – №6(6). – С.50-52. – [Копія] [Журнал проіндексовано] [Cosmos Impact Factor] [Фахове видання].
3. Ліба Н. С. Підходи до сутності заробітної плати / Н. С. Ліба, О. О. Королович, Я. В. Голубка, Б. К. Кіш // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – Карпатська вежа, 2017. – №Випуск 22 (17). – С.288-293. – [Журнал проіндексовано] [Scopus] [РИНЦ].
4. Турок Я. М. Заробітна плата як основна форма стимулювання праці / Я. М. Турок, В. М. Головачко // Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю [Електронний ресурс] : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачево, 28 жовтня 2020р.) / гол.ред. М.В. Реслер. – Мукачево: МДУ, 2020. – С.68-72.

УДК 657

Б.Б. ПАВЛЮХ

здобувач ОС «Магістр»

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,

В.М. ГОЛОВАЧКО

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,

Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ОПОДАТКУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ НЕЗАВЕРШЕНОГО БУДІВНИЦТВА ТА БУДІВЕЛЬ ПРОМИСЛОВОСТІ

Для інвесторів, що вкладають свої ресурси в будівельну промисловість, незавершене виробництво представляє проблеми, але більшого негативу воно несе для тих громадян, що вкладали свої збереження або запозичені кошти у майбутнє житло, яке не було добудоване в зазначений час. Недобудова можлива через різні обставини, серед яких і економічна криза в Україні, але найчастіше це недобросовісні забудовники, що мають на меті використовувати кошти не лише за назначеною ціллю.

Питання оподаткування об'єктів незавершеного будівництва займалися дослідники, зокрема І.І. Бабінім, Р.О. Гаврилюк, В.М. Головачко, О.О. Дмитрик, Л.М. Касьяненко, М.П. Кучерявенком, М. Скаржинський, Г.Р. Мацюк, О.А. Музикою-Стефанчук, О.П. Орлюк, Н.Ю.

Об'єкт незавершеного будівництва є предметом регулювання актів національного законодавства, що відносяться до різних галузей. Відповідно до Закону України «Про іпотеку» під об'єктом незавершеного будівництва розуміється «об'єкт будівництва, на який видано дозвіл на будівництво, понесені витрати на його спорудження та не прийнятий в експлуатацію відповідно до законодавства» [3].

На думку Г.Р. Мацюк, «незавершене будівництво як об'єкт нерухомості виникає з моменту набуття ним ознак нерухомого майна – у вигляді тісного зв'язку із землею і неможливості переміщення без непропорційної шкоди його призначенню – і перестає існувати як такий з моменту підписання документа про прийняття в експлуатацію» [5, с. 15].

Законодавство передбачає, що до моменту формування об'єкт незавершеного будівництва являє собою сукупність матеріалів, і тому, унеможливорює його розглядання як об'єкту нерухомості. Звідси, можна відстежити думку, що сукупність матеріалів, хоча і має тісний зв'язок з земельною ділянкою, але не розглядається як майно. Тому. Таку «сукупність матеріалів» не можуть вважати рухомим чи нерухомим майном. Згідно Цивільного Кодексу України - до завершення будівництва особа вважається власником матеріалів, обладнання тощо, які були використані у процесі цього будівництва [7].

Спираючись на положення ЦКУ, можна заявити «існує недостатня кількість підстав на оформлення права власності на нерухомість у вигляді житлового приміщення, в якому не завершився процес будівництва майна, де воно розташоване, чи його не ввели в експлуатацію», відносно чого фахівці TAXLINK.UA стверджують: «договір уступки права вимоги на недобудоване житлове приміщення є не договором купівлі-продажу нерухомості, а за своєю сутністю є договором купівлі-продажу рухомого майна у вигляді матеріалів, обладнання тощо, що були використані у процесі цього будівництва, та підлягає оподаткуванню за ставкою 5%».

З того часу як об'єкт було побудовано та введено в експлуатацію, він більше не являється незавершеним будівництвом, з чого випливає, що саме завершення будівництва, введення його в експлуатацію та придбання права власності на окремий об'єкт нерухомого майна дають змогу розглядати завершене будівництво як об'єкт оподаткування. Контролюючі органи часто ототожнюють реєстрацію права власності на об'єкт незавершеного виробництва з закінченим виробництвом та вимагають сплати податку на нерухоме майно. У такому разі є обов'язок розрахувати податок та подати декларацію до податкової служби й перерахувати податкове зобов'язання до бюджету. При цьому платник податку, що є юридичною особою повинен «подати декларацію впродовж 30 календарних днів з дня виникнення права власності на такий об'єкт, а податок сплачується починаючи з місяця, в якому виникло право власності на такий об'єкт, у разі переходу права власності на об'єкт оподаткування від попереднього власника майна до іншого впродовж календарного року податок обчислюється для попереднього власника за період з 1 січня цього року до початку того місяця, в якому він втратив право власності на зазначений об'єкт оподаткування, а для нового власника – починаючи з місяця, в якому виникло право власності» [6].

Зараз фіскальні органи прийшли до одного розуміння цієї ситуації і не розглядають незавершене будівництво, яке тільки зводиться та не є введеним в експлуатацію як об'єкт оподаткування, згідно листа ГУ ДФС у Київській області від 09.03.2016р. №541/10/10-36-17-01 та листа ДФС України від 13.05.2017 № 11897/7/99-99-12-02-03-17 «Про податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки». Отже, до завершення будівництва власністю являються матеріали, обладнання, які використовувалися при створенні майна. За необхідності громадянин має право на складання договору щодо об'єкта незавершеного будівництва, право власності на який реєструється органом, що здійснює державну реєстрацію прав на нерухоме майно, на підставі документів, які підтверджують право власності або користування земельною

ділянкою для створення об'єкта нерухомого майна, дозволу на виконання будівельних робіт, а також документів, що містять опис об'єкту незавершеного будівництва [4, с. 69].

Виробничі будівлі та споруди виступають невід'ємним матеріально-речовим елементом матеріальних активів вітчизняної промисловості. Сучасний технологічний розвиток у світі істотно змінює співвідношення матеріальних та нематеріальних активів в активах підприємств, однак для України будівлі промисловості все ще істотно впливають на показники ефективного використання активів. На кількісний та якісний склад виробничих фондів підприємств впливає ціла сукупність факторів, зокрема спеціалізація підприємства, рівень розвитку галузі, до якої воно відноситься, природна зона, в якій воно розташоване, економічний стан самого підприємства, його корпоративна культура тощо. Окрім цього вплив спричиняє кошторисна вартість таких фондів, адже економічна ситуація в країні все ще залишається складною з позицій інвестування й кредитування, а відтак промисловість відчуває брак коштів для модернізації виробництва, у тому числі й в частині забезпечення нерухомістю.

Водночас одним із факторів, що не береться переважно до уваги на початку будівництва, але набуває у майбутньому значної ролі, є виникнення податкового зобов'язання зі сплати податку на нерухоме майно з таких виробничих фондів чи можливості використання податкових пільг щодо звільнення від оподаткування відносно виду об'єкту нерухомості. В Україні одним із податків на майно виступає податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – це прямий податок, що сплачують юридичні та фізичні особи. Об'єктом оподаткування податком на нерухомість є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка, згідно пп.266.2.1. ст 266 ПК України [6].

Будівлі промисловості відносяться до нерухомого майна, є нежитловою нерухомістю, що може бути як спеціалізованою, так і неспеціалізованою. Однак для набуття зазначеного статусу будівлі нерухомості мають бути внесені до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно. Реєстрація об'єкту нерухомості, зокрема й будівель промисловості, впливає на визначення податкового зобов'язанням для юридичної особи в частці оплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Адже згідно пп. 266.7.4 п. 266.7 ст. 266 ПК України «органи державної реєстрації прав на нерухоме майно щоквартально у 15-денний строк після закінчення податкового (звітного) кварталу подають контролюючим органам відомості, необхідні для розрахунку та справляння податку юридичними особами, за місцем розташування такого об'єкта нерухомого майна.

Окрім цього, за придбаний (новостворений, нововведений) об'єкт нерухомості юридична особа протягом 30 календарних днів з дня виникнення права власності на такий об'єкт подає декларацію контролюючому органу за місцем знаходження цього об'єкта. При цьому податок потрібно сплачувати починаючи з місяця, в якому виникло право власності на об'єкт, тобто незалежно від дати виникнення права власності (наприклад, наприкінці місяця) податок сплачується з першого числа відповідного місяця. Податок сплачується до відповідного місцевого бюджету за місцем розташування об'єкта нерухомості. Якщо протягом календарного року змінюється власник нерухомого майна (відбувається його продаж), то попередній власник має подати уточнюючу декларацію до контролюючого органу, а податок сплачувати з початку року 264 (1 січня) до початку місяця, в якому припинилося його право власності на об'єкт нерухомості» [7].

При оподаткуванні будівель промисловості, які не являються нежитловою нерухомістю, то відповідно до пп. 14.1.1291 ст. 14 ПК України у нежитловій нерухомості виділяють: офісні будівлі (адміністративно-побутові будівлі, будівлі фінансового обслуговування, будівлі для конторських та адміністративних цілей), будівлі промислові та склади. При цьому будівлі промисловості, а саме цехи, виробничі корпуси, складські приміщення промислових підприємств, не являються об'єктами оподаткування, тому не

оподатковуються податком на нерухоме майно (пп. «є» пп. 266.2.2 ст. 266 ПК України)[6].

Отже, для юридичних осіб сплата податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, відіграє істотну роль в порівнянні з фізичними особами, основою оподаткування для котрих являється житлова та нежитлова нерухомість як складова домашнього господарства. Тривала практика застосування положень податкового законодавства засвідчує наявність спірної позиції з боку фіскальних органів та об'єктів оподаткування в частині визначення промислових будівель та незавершеного в якості об'єкту оподаткування.

Список використаних джерел:

1. Головачко В. М. Документальне оформлення доходів будівельних підприємств / В. М. Головачко, Т. М. Перевузік // *Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів: збірник тез доповідей Всеукраїнської науковопрактичної конференції (17-18 травня 2017 р.)* / Гол.ред. Т.Д. Щербан. – Мукачево: РВВ МДУ, 2017. – С.240-243
2. Головачко В. М. Роль і місце будівельного виробництва у розширеному матеріальному відтворенні / К. М. Ключик, В. М. Головачко // *Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю [Електронний ресурс]: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачево, 28 жовтня 2020р.)* / гол.ред. М.В. Реслер. – Мукачево : МДУ, 2020. – С.36-39.
3. Закон України «Про іпотеку» від 5 червня 2003 р. № 898-IV (із змінами) // База даних «Законодавство України» / ВР України. [Електронний ресурс]: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/898-15>
4. Кушнір І. Н. Налогообложение объектов незавершенного строительства: теоретико-правовые аспекты // *Международный научнопрактический журнал «Право и Закон»*. 2018. № 1. С. 67 – 71.
5. Мацюк Г. Р. Незавершене будівництво як об'єкт цивільних правовідносин // *Адвокат*. 2009. № 8. С. 10 – 15.
6. Податковий кодекс України. Закон України від 02.12.2010 р. № 2755- VI // *Відомості Верховної Ради України (ВВР України)*. 2003. № 52. Ст. 377 (зі змінами). [Електронний ресурс]: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
7. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. // *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2003, № 40 – 44, Ст. 356 (із змінами) // База даних «Законодавство України»/ВР України. [Електронний ресурс]: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>